

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Иван Петров Чобанов, Филологически факултет, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ – гр. Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“

в област на висше образование 2. *Хуманитарни науки.*

Професионално направление 2.1. *Филология*, научна специалност „Общо и сравнително езикознание“ (Общо езикознание).

Автор: ас. Гергана Атанасова Петкова

Тема: „Системата на личните имена с латински корен в славянските езици (белоруски, български, полски, руски, словашки, словенски, сръбски, украински, хърватски, чешки)“.

Научен консултант: проф. д-р Иван Петров Чобанов

1. Данни за дисертанта. Сред биографичните данни бих искал да открия учебните заведения за изучаване на чужди езици, в които ас. Гергана Атанасова Петкова е получила своето хуманитарно образование. Това са: специализираната паралелка в гимназията в Карлово; Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“, Филологическият факултет, специалност „Педагогика на обучението по английски и български език“, магистърската програма по класическа филология, Факултет за класически и нови филологии, Софийски университет „Св. Климент Охридски“.
2. Данни за докторантурата. Изборът на тема за дисертационния труд е сполучлив, тъй като броят на изследванията в областта на сравнителните изследвания на антропонимните системи на славянските народи е твърде ограничен. Обект на настоящото изследване са мъжките и женски лични имена с латински корен, които са част от българската, сръбската, руската, украинската, белоруската, полската, чешката, словенската, словашката и хърватската личноименна система. Проследява се тяхната изконна етимология, когато това е възможно, описани са принципите на образуване на славянските антропоними от изходното латинско име, поднесена е и екстралингвистична информация относно тяхната канонизация. Не са обект на дисертационното изследване сравнителните словообразователни анализи, деривационните процеси, пътищата на включване в славянските антропонимни системи (дали името е навлязло директно от латински, или чрез посредничеството на друг език/ езици), морфематичните и фонематичните особености на ексцерпиранияте примери и ареалните специфики.

Темата на дисертационния труд е актуална и целите и задачите са поставени целесъобразно.

3. Данни за дисертацията и автореферата. Представеният от ас. Гергана Атанасова Петкова комплект от материали е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. Дисертационният труд е в достатъчен обем, а анализираният ексцерпиран фактически материал от изследваните славянски езици е впечатляващ. Използвани са десетки достъпни лексикографски източници, за да се попълни корпусът от славянски лични имена, съдържащи латински корен в състава си, необходим за едно задълбочено и всестранно описание. Категориално-понятиятният апарат е научно издържан, логиката на изследването е последователна и представя автора на дисертационното изследване като лингвист с необходимата теоретична подготовка, позволяваща да се осъществят поставените задачи.

Описани са най-важните публикации, посветени на изследването на проблема за славянските имена с латински корен в състава си. Актуалността на разработваната в дисертационния труд проблематика се изразява в това, че досега в славистиката няма научен труд, анализиращ антропонимните системи на славяните, още повече, че едните принадлежат към SLAVIA ORTHODOXA, а другите – към SLAVIA CATHOLICA. Целият текст на дисертацията, резултатите и изводите са лично достойние и заслуга на дисертантката.

Авторефератът е направен според изискванията, разкрива изчерпателно и достоверно съдържанието на дисертационния труд и дава реална представа за неговата същност. Текстът му е съставен от части, които се отнасят за общата характеристика на съдържанието на изследването, изводите от осъществените наблюдения, заключението и приносите в дисертационния труд.

4. Научни приноси. Дисертационният труд е с несъмнено постигнати приноси, които се изразяват в следното:

- ✓ Специфична новост и значима актуалност на изследваната проблематика. Това е първото оригинално описание в съпоставителен план на личните имена с латински корен в състава си в славянските езици;
- ✓ Съставен е максимално изчерпателен списък на изследваните антропоними чрез лексикографска ексцерпция на специализираните ономастични речници, налични за отделните славянски именни системи, и обобщаване на извлечената информация;

- ✓ Дисертационният труд разглежда проблем, значим не само за славистичните изследвания, но и за лингвистиката въобще. Той е принос към развитието на съпоставителната антропонимия;
 - ✓ Върху конкретен езиков материал е осъществен подробен етимологичен анализ на изходните латински имена, които принадлежат към най-стария антропонимен пласт в Европа;
 - ✓ Проследено е влиянието на християнството при оформянето на съвременни облик на разглежданите антропонимни системи;
 - ✓ Събраният илюстративен материал може да бъде включен в речник на славянските имена с латински корен в състава си;
 - ✓ Представената официална ортография на славянските имена е полезна за справочна информация с цел правилното им изписване;
 - ✓ Ексерпираният антропонимен материал може да се използва при допълнително съпоставително изследване;
 - ✓ Предлаганата методология и приносите на дисертационното изследване също могат да се използват от други автори при бъдещи проучвания.
5. Публикации и участия в научни форуми. В документите по защитата са приложени впечатляващ брой публикации, в които се представят голяма част от аспектите на дисертационното изследване. Авторката е взела участие с доклади в престижни национални и международни научни форуми.
6. Заклучение. Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват принос в антропонимните изследвания. Те отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. Дисертационният труд показва, че ас. Гергана Атанасова Петкова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност „Общо и сравнително езикознание”, като демонстрира качества за самостоятелно провеждане на научно изследване.

В съответствие с гореизложеното давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от дисертационния труд, автореферата, постигнатите резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на ас. Гергана Атанасова Петкова в област на висше образование: 2. *Хуманитарни науки*, професионално направление 2.1. *Филология*, научна специалност „Общо и сравнително езикознание”.

Изготвил становището:
/проф. д-р Иван Петров Чобанов/